

MINISTARSTVO RADA
I MIROVINSKOGA SUSTAVA

Analiza pristiglih podataka o radu agencija
za privremeno zapošljavanje

Izvješće o agencijskom radu za 2018. godinu

Godina I.

Zagreb, ožujak 2019.

UVOD

Zakon o radu (Narodne novine, br. 93/14 i 127/17) kao opći radno pravni propis, svojim institutima rada u nepunom radnom vremenu, radu na stalnim sezonskim poslovima i radom putem agencija za privremeno zapošljavanje uređuje fleksibilne oblike zapošljavanja u Republici Hrvatskoj.

Privremenim zapošljavanjem putem agencija, kao jednim od atipičnih oblika zapošljavanja, omogućeno je da agencija kao poslodavac ustupa radnika drugom poslodavcu (korisniku) za privremeno obavljanje poslova. Institut rada putem agencija za privremeno zapošljavanje usklađen je sa Direktivom 2008/104/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o radu preko poduzeća za privremeno zapošljavanje (SL L 327, 5. 12. 2008.).

Brza prilagodba te fleksibilnost u poslovanju poslodavaca, odnosno osiguravanje odgovarajuće zaštite radnika uz ostvarivanje njihovih prava za vrijeme trajanja radnog odnosa, ciljevi su takvog zakonodavnog uređenja.

Praćenje kretanja na tržištu rada, obuhvaća i praćenje učinaka i ostvarenih ciljeva zakona koji uređuju tržište rada, pri čemu rezultati analiza pojedinih pojava na tržištu mogu biti stručna podloga za daljnje reformske prilagodbe i stvaranje boljeg zakonodavnog okvira.

Praćenje zakonskog instituta privremenog zapošljavanja putem agencija omogućeno je na temelju zakonske odredbe o dostavljanju statističkih podataka o agencijama za privremeno zapošljavanje.

Iako je djelovanje agencija za privremeno zapošljavanje u Republici Hrvatskoj, prvi puta uređeno 2003. godine, a obveza agencija da ministarstvu nadležnom za rad dostavljaju statističke podatke o obavljanju poslova ustupanja Zakonom propisana od 2013. godine, tek je stupanjem na snagu Pravilnika o sadržaju, načinu i roku dostave statističkih podataka o privremenom obavljanju poslova (Narodne novine, br. 98/18), dana 15. studenoga 2018. godine, omogućeno efektivno praćenje pojave privremenog zapošljavanja, na temelju podataka koji se dostavljaju isključivo u elektroničkom obliku.

Novim Pravilnikom o sadržaju, načinu i roku dostave statističkih podataka o privremenom obavljanju poslova, koji propisuje suvremeni postupak prikupljanja statističkih podataka o ustupljenim radnicima putem informatičke tehnologije i odgovarajućih metoda, omogućeno je ovlaštenim administratorima Ministarstva rada i mirovinskoga sustava da provedu pravilnu analizu i sažimanje vjerodostojnih i usporedivih podataka te da ih objave u godišnjem Izvješću o agencijskom radu.

Na temelju godišnjih izvješća moći će se pratiti učinci zakona na pojavu agencijskog rada i postizanja s time vezanih ciljeva tržišta rada, a objavom podataka o agencijskom radu na mrežnim stranicama Ministarstva, omogućit će se jednostavan i transparentan pristup zainteresiranoj i stručnoj javnosti.

Prvo u nizu godišnjih izvješća, koje će se na propisani i standardizirani način objaviti, je Izvješće o agencijskom radu za 2018. godinu.

IZVJEŠĆE O AGENCIJSKOM RADU ZA 2018. GODINU

---

1. Dostava podataka

Od ukupnog broja registriranih agencija za privremeno zapošljavanje u evidenciji Ministarstva rada i mirovinskoga sustava na dan 31. 12. 2018. godine, od **187 agencija**, podatke je dostavilo njih **114**. (Slika 1.)

Primjećuje se kako su poslodavci dobro prihvatili novi način dostave podataka, koji je znatno osuvremenio te olakšao dostavu, obzirom da se uočava lagani trend porasta dostavljenih podataka u odnosu na prethodne godine.

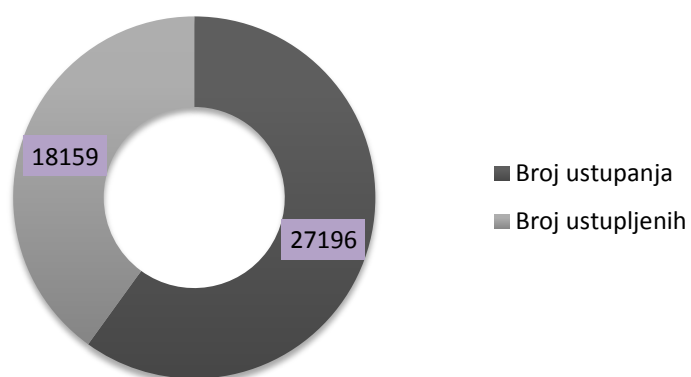
Prema pristiglim podacima izvršena je njihova analiza koju donosimo u nastavku.

Slika 1.

2. Ukupan broj radnika i ukupan broj ustupanja:

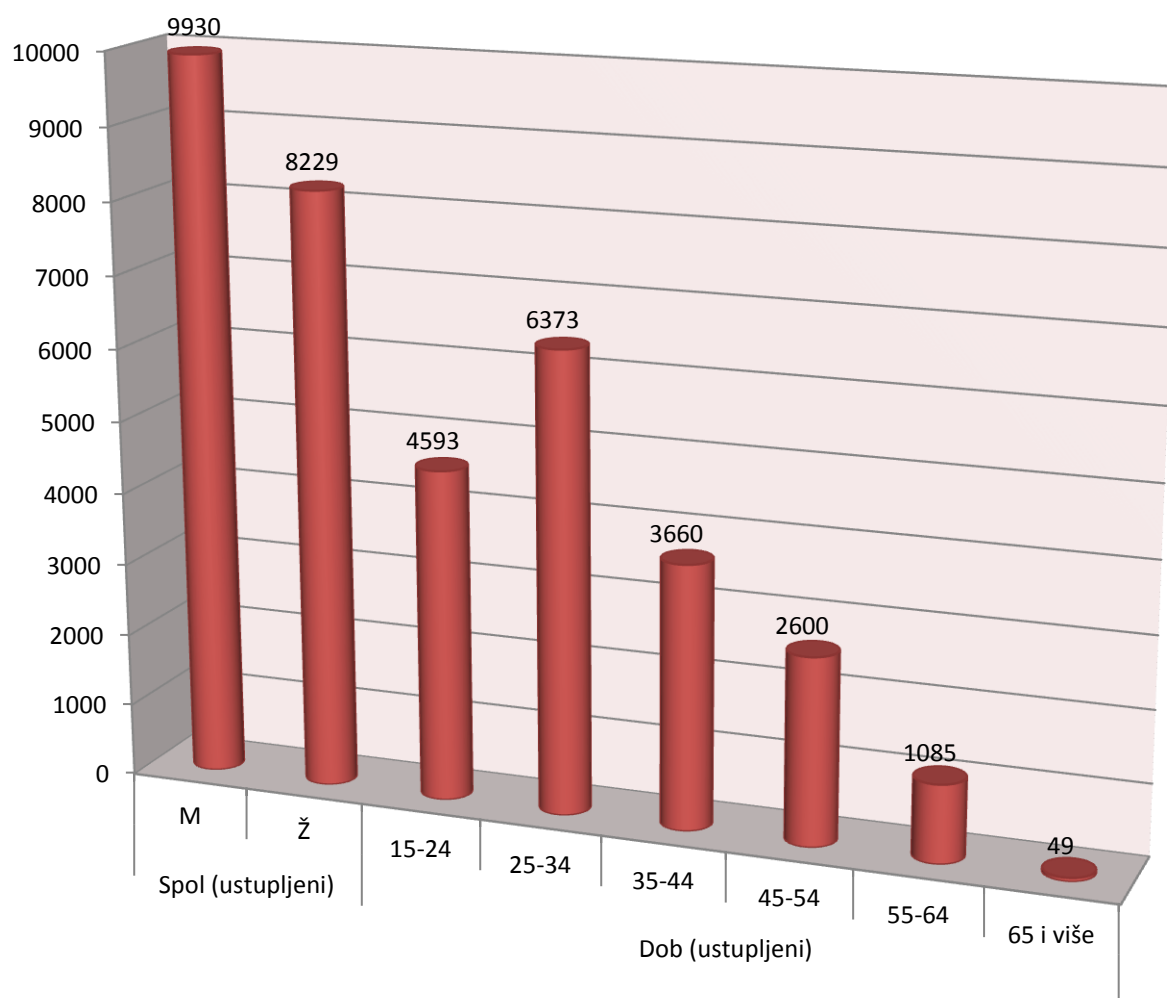
Ukupan broj ustupljenih radnika u 2018. godini iznosio je **18159** radnika, dok je broj ustupanja iznosio **27196**. (Slika 2.)

Slika 2.

3. Broj radnika prema spolu i dobi

U grafičkoj formi (Slika 3.) prikazan je ukupan broj ustupljenih radnika iskazan po spolu i dobi.

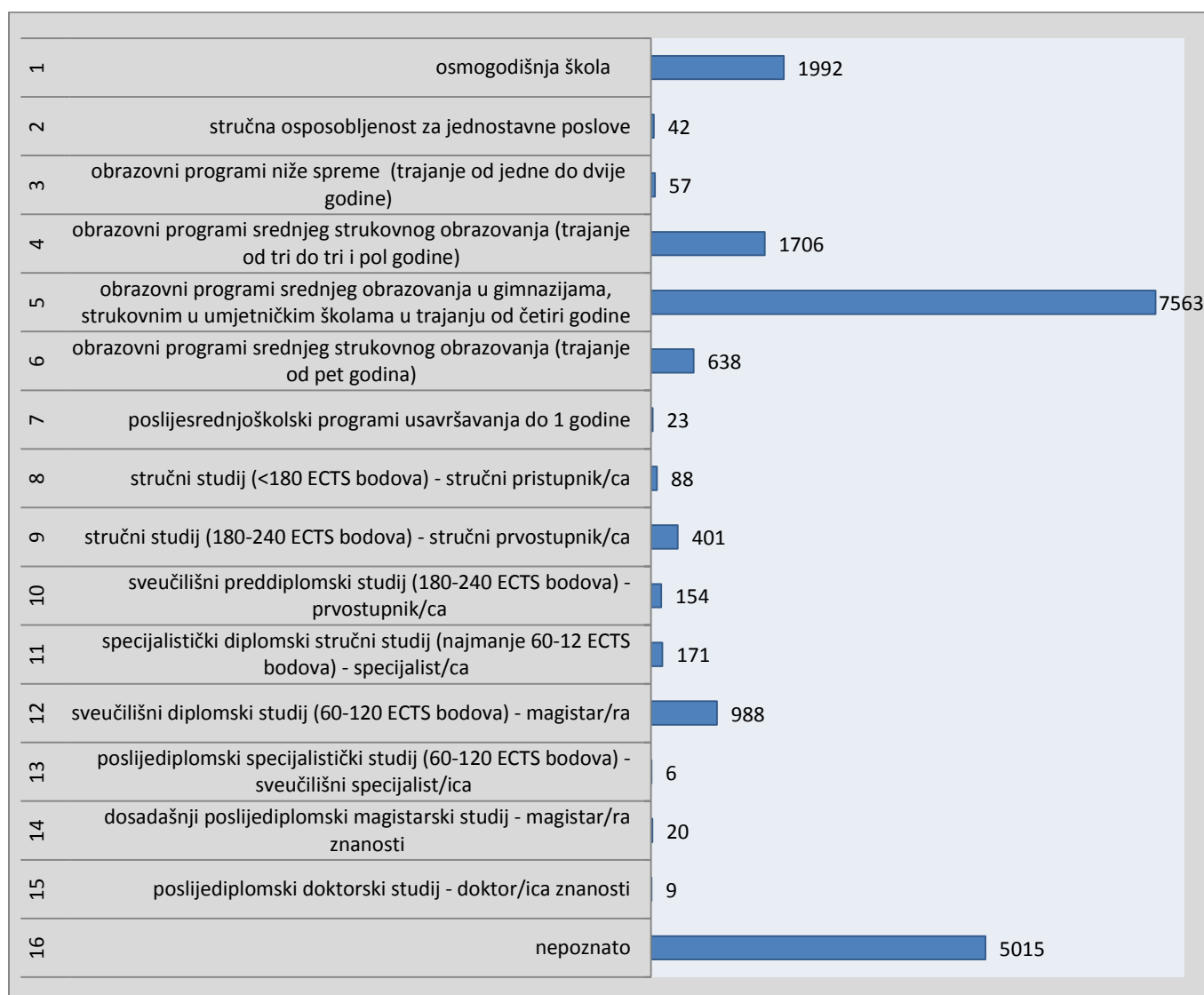
Slika 3.

Iz grafičkog prikaza proizlazi da ne postoji veliki nerazmjer u odnosu na ustupanja radnika prema spolu, pri čemu je ipak veći broj ustupanja u odnosu na muške radnike.

U odnosu na dob, bilježi se najveći broj ustupanja radnika između 25. i 34. godine, dok je za očekivati da je najmanje radnika koji se zapošljavaju u dobi od 65. godina i više.

4. Obrazovna struktura radnika

Pregled obrazovne strukture ustupljenih radnika upućuje na podatak da najveći broj radnika ima završenu četverogodišnju srednju školu u gimnazijama, strukovnim ili umjetničkim školama u trajanju od četiri godine, dok je najmanje ustupano doktora znanosti. Također, iz grafikona proizlazi kako agencijama za privremeno zapošljavanje nije poznata razina obrazovanja velikog broja radnika koje ustupaju. (Slika 4.)

Slika 4.

5. Broj ustupljenih radnika prema NKZ-u vrsta

U pogledu opsega ustupanja, prema dostavljenim podacima za 2018. godinu, najveći broj korisnika usluga agencija za privremeno zapošljavanje bilježi se u jednostavnim zanimanjima u rudarstvu, građevinarstvu, proizvodnji i prometu.

Također veliki broj ustupljenih radnika bilježi se u jednostavnim uslužnim zanimanjima, kao što su čistači, perači, kućne pomoćnice i srodna zanimanja.

Slijede sektori telekomunikacija, suradnici za komunikacije i upravljanje te podršku korisnicima.

U tabličnom prikazu nalaze se podaci o ukupnom broju ustupljenih radnika u 2018. godini, prema NKZ-u vrsta (*Slika 5.*)

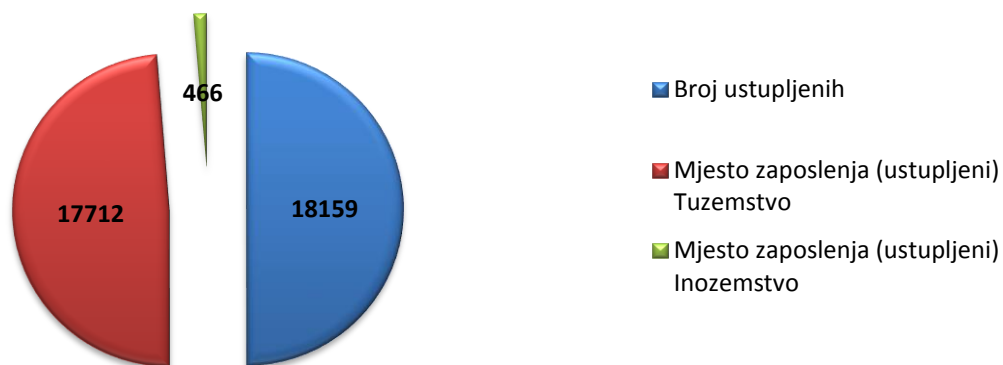
NKZ VRSTA		Broj ustupljenih
1	(01) Časnici/časnice	0
2	(02) Dočasnici/dočasnice	0
3	(03) Vojna zanimanja, ostali činovi	0
4	(11) Zakonodavci/zakonodavke, dužnosnici/dužnosnice i direktori/direktorice	0
5	(12) Administrativni i komercijalni direktori/administrativne i komercijalne direktorice	5
6	(13) Direktori/direktorice proizvodnje i specijaliziranih usluga	9
7	(14) Direktori/direktorice u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini na malo i drugim uslužnim djelatnostima	22
8	(21) Znanstvenici/znanstvenice,, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	110
9	(22) Zdravstveni stručnjaci/zdravstvene stručnjakinje	13
10	(23) Stručnjaci/stručnjakinje za odgoj i obrazovanje	10
11	(24) Stručnjaci/stručnjakinje za poslovanje i upravljanje	134
12	(25) Stručnjaci/stručnjakinje za informacijsku i komunikacijsku tehnologiju	80
13	(26) Pravni stručnjaci/pravne stručnjakinje, stručnjaci/stručnjakinje za društvene znanosti i kulturu	170
14	(31) Tehničari/tehničarke tehničko-tehnoloških zanimanja	655
15	(32) Tehničari/tehničarke i pomoćnici/pomoćnice u zdravstvu	9
16	(33) Stručni suradnici/stručne suradnice za poslovanje i upravljanje	1526
17	(34) Stručni suradnici/stručne suradnice za pravna pitanja, društvene znanosti, kulturu, šport, umjetnost i srodna zanimanja	26
18	(35) Tehničari/tehničarke informacijske i komunikacijske tehnologije te podrške korisnicima	1714
19	(41) Službenici/službenice na općim uredskim poslovima i srodna zanimanja	682
20	(42) Službenici/službenice za poslovanje sa strankama	1980

21	(43) Službenici/službenice na obračunskim poslovima i na poslovima materijalnih evidencija	666
22	(44) Ostali administrativni službenici/ostale administrativne službenice	9
23	(51) Uslužna zanimanja	551
24	(52) Trgovačka zanimanja	1178
25	(53) Djelatnici/djelatnice za zdravstvenu i socijalnu skrb i srodna zanimanja	1
26	(54) Djelatnici/djelatnice za zaštitu osoba i imovine	27
27	(61) Poljoprivredni radnici/poljoprivredne radnice orijentirane na tržište	31
28	(62) Šumari/šumarke, ribari/ribarke i lovci/lovkinje	0
29	(71) Građevinari/građevinarke i srodna zanimanja, osim električara	106
30	(72) Tokari/tokarice, kovinotokari/kovinotokarice, strojarski mehaničari/strojarske mehaničarke i srodna zanimanja	496
31	(73) Zanatski radnici/zanatske radnice, tiskari/tiskarice	57
32	(74) Elektromehaničari/elektromehaničarke i monter/monterke, mehaničari/mehaničarke i serviseri/serviserke elektronike	197
33	(75) Prerađivači/prerađivačice hrane, drva, proizvođači/proizvođačice odjeće i ostala obrtnička i srodna zanimanja	83
34	(81) Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima	668
35	(82) Sastavljači/sastavljačice	5
36	(83) Vozači/vozačice, strojovođe/strojovotkinje prijevoznih sredstava i pokretnih strojeva	398
37	(91) Čistači/čistačice, perači/peračice, kućne pomoćnice i srodna zanimanja	1885
38	(92) Jednostavna poljoprivredna, šumarska i ribarska zanimanja	1432
39	(93) Jednostavna zanimanja u rudarstvu, građevinarstvu, proizvodnji i prometu	2529
40	(94) Pomagači/pomagačice u pripremi hrane	91
41	(95) Ulični prodavači/ulične prodavačice i srodna uslužna zanimanja	1
42	(96) Čistači/čistačice ulica i srodna zanimanja	1221
	Ukupno:	18159

Slika 5.

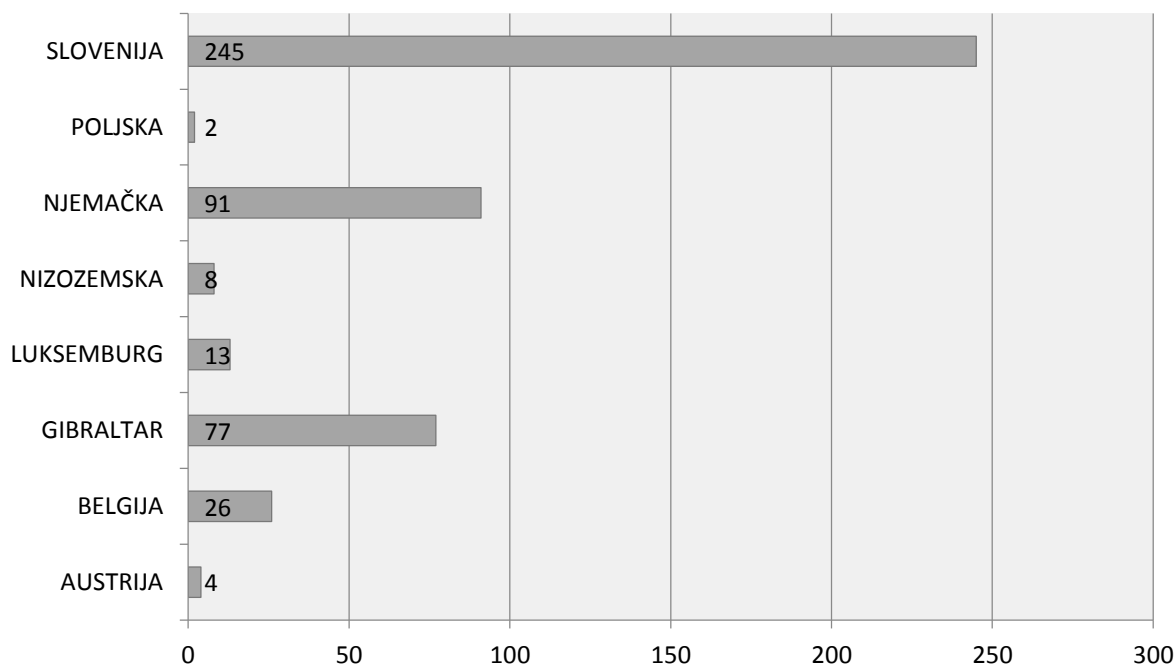
6. Mjesto ustupanja:

Prema mjestu ustupanja korisniku u tuzemstvu odnosno inozemstvu, neznatan broj radnika ustupa se korisnicima u inozemstvo. Dakle, pretežiti broj ustupanja odvija se na području Republike Hrvatske. Od ukupnog broja od **18159** ustupljenih radnika, samo njih **466** je ustupljeno u inozemstvo. (Slika 6.)

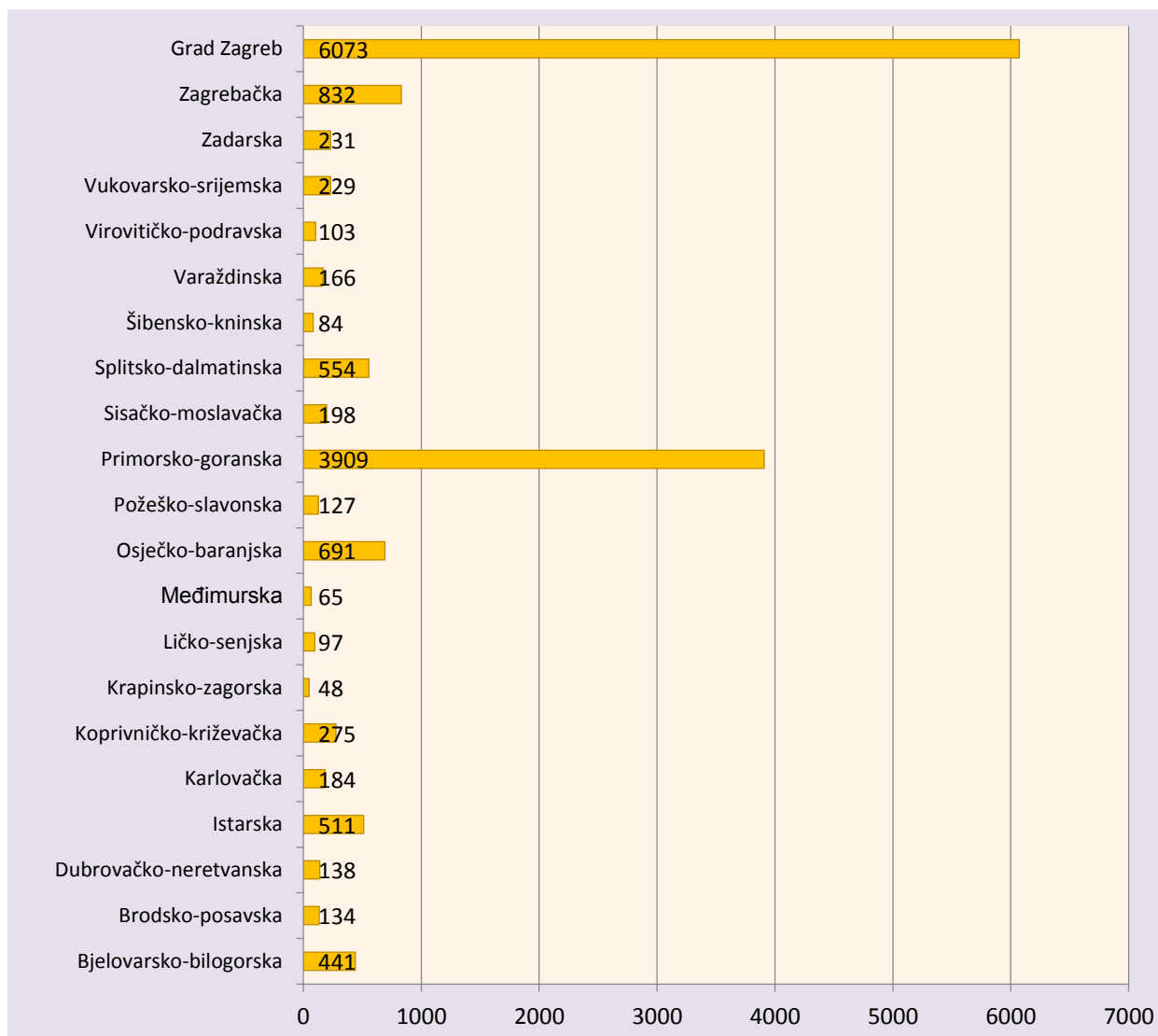
Slika 6.

Grafički prikaz slike 7. i 8. prikazuje ustupanja radnika prema ustupanjima u inozemstvo odnosno prema županijama.

Slika 7.

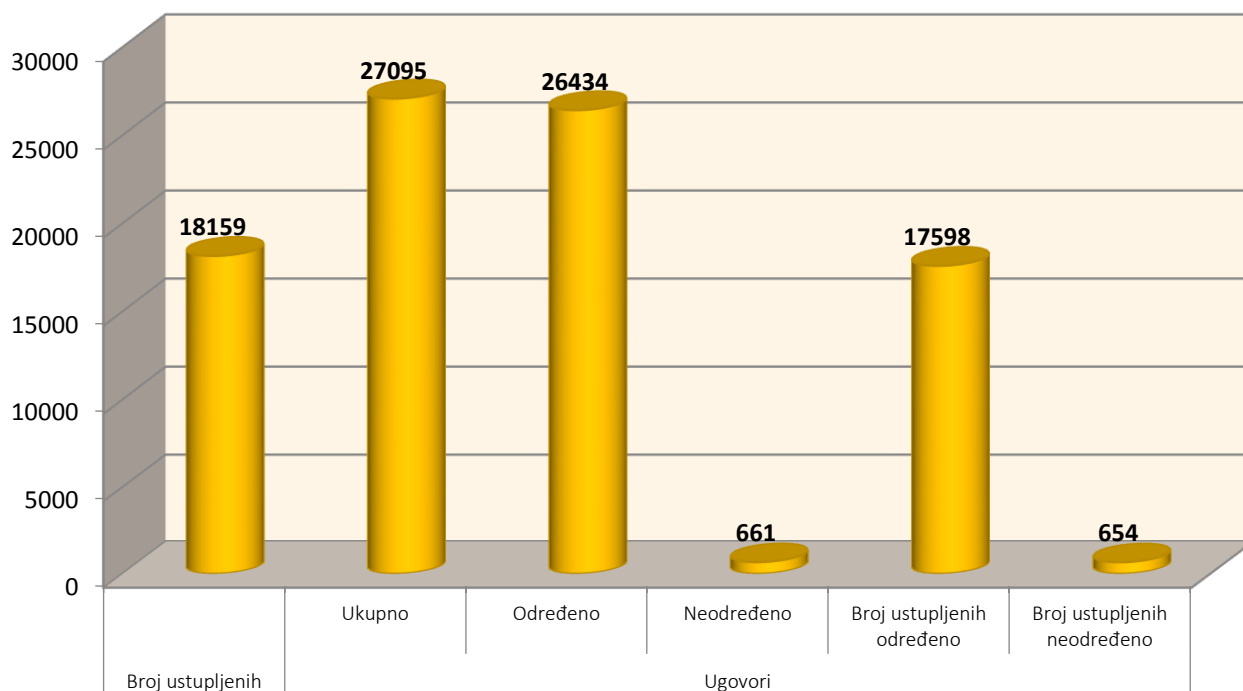

Slika 8.

7. Trajanje i vrsta ugovora o radu

Agencije u pravilu radnike zapošljavaju na određeno vrijeme, što i proizlazi iz dolje prikazanog grafikona. Naime, od ukupnog broja **27095** sklopljenih ugovora o radu, u promatranom razdoblju njih **26434** sklopljeno je na određeno vrijeme, dok je **661** ugovor bio sklopljen na neodređeno vrijeme.

U odnosu na broj radnika, ta brojka iznosi **17598** radnika koji imaju sklopljene ugovore o radu na određeno vrijeme, dok **654** radnika ima sklopljene ugovore o radu na neodređeno. Prikaz grafikona slika 9. (uz objašnjenje)

Slika 9. Napomena: zbroj ugovora o radu na određeno/neodređeno vrijeme (zadnje dvije kolone) u odnosu na zbroj ustupljenih radnika (kolona 1), je veći iz razloga što su 93 radnika imala tijekom promatranog razdoblja i ugovore o radu na određeno i neodređeno vrijeme

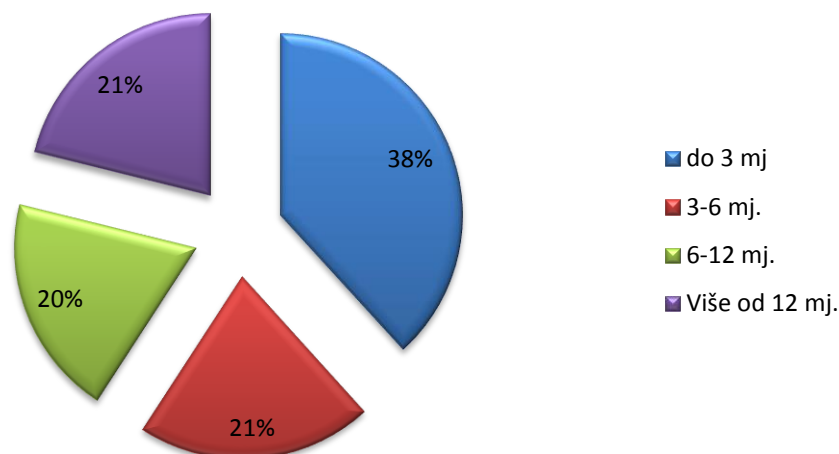
U odnosu na trajanje ugovora o radu iz prikazane tablice proizlazi da se najveći broj radnika zapošljavao na ugovore o radu u trajanju do 3 mjeseca. (Slika 10)

Trajanje ugovora (ustupljeni)				Radno vrijeme (ustupljeni)				
do 3 mj.	3-6 mj.	6-12 mj.	Više od 12 mj.	Prosječno trajanje ugovora (G/M/D)	Broj ugovora koji su jednaki trajanju ustupanja	Broj ugovora koji su dulji od trajanja ustupanja	Puno	Nepuno
7317	4005	3763	4045	0/6/1	17284	379	17260	947

Slika 10. Napomena: zbroj svih kategorija je 19130 ustupanih (prema broju ugovora) što je za 966 ustupljenih više od ukupnog broja ustupljenih. Razlog je što se isti ustupljeni pojavljuju u više kategorija npr. ako je neki ustupljeni u kategoriji „do 3 mj.“ ne znači da u nekom drugom razdoblju nije bio ustupan u npr. u kategoriji od „3-6 mj.“

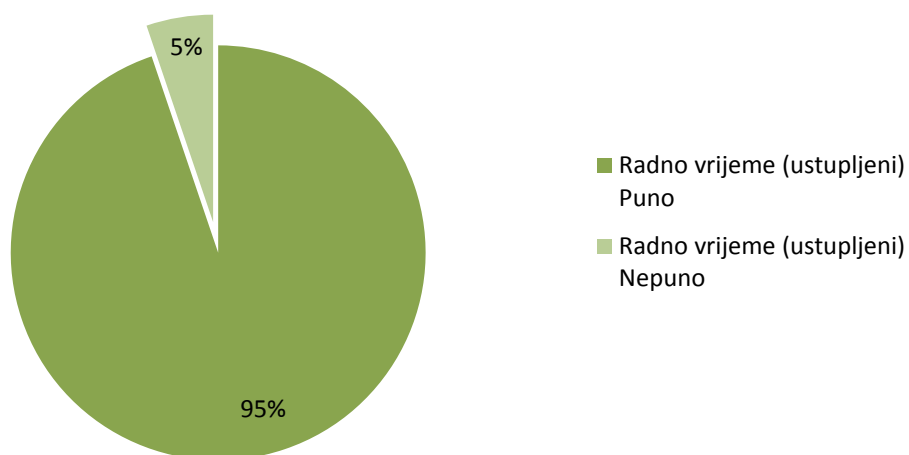
Broj radnika čiji su ugovori o radu trajali duže od 12 mjeseci čini više od 21% od ukupnog broja radnika.

Prosječno trajanje svih ugovora o radu na određeno vrijeme je 6 mjeseci i 1 dan. (Slika 11.)

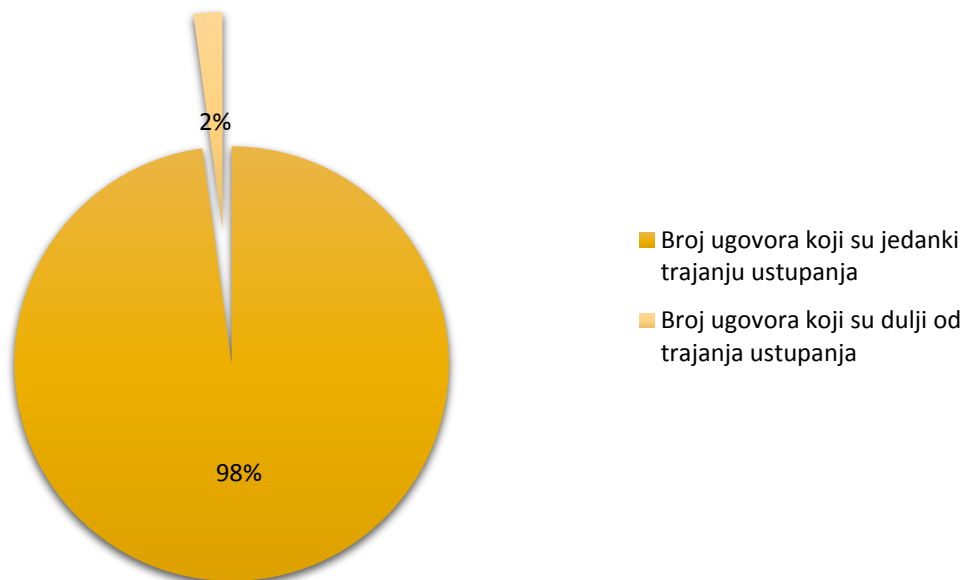
Slika 11.

Prema vrsti radnog vremena na koje se radnik zapošljava, vidljivo je iz grafičkog prikaza kako se samo neznatan broj radnika (5%) zapošljava na nepuno radno vrijeme, dok pretežiti dio radnika, njih čak 95% radi puno radno vrijeme. (Slika 12)

Slika 12.

Iz dosada prikazanog proizlazi da agencije u pravilu, radnike zapošljavaju na određeno vrijeme i to ne duže od vremena ustupanja određenom korisniku, jer podaci ukazuju da ugovori o radu za privremeno obavljanje poslova većine radnika nisu trajali duže od vremena ustupanja. (Slika 13)

Slika 13.

8. Prikaz djelatnosti korisnika (NKD)

Najveći broj radnika korisnici su ustupali u sektore informacija i komunikacija, prerađivačku industriju te u uslužne djelatnosti. Slijede poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo.

Najmanji broj radnika zapošljava se u djelatnosti kućanstva kao poslodavca te u djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela.

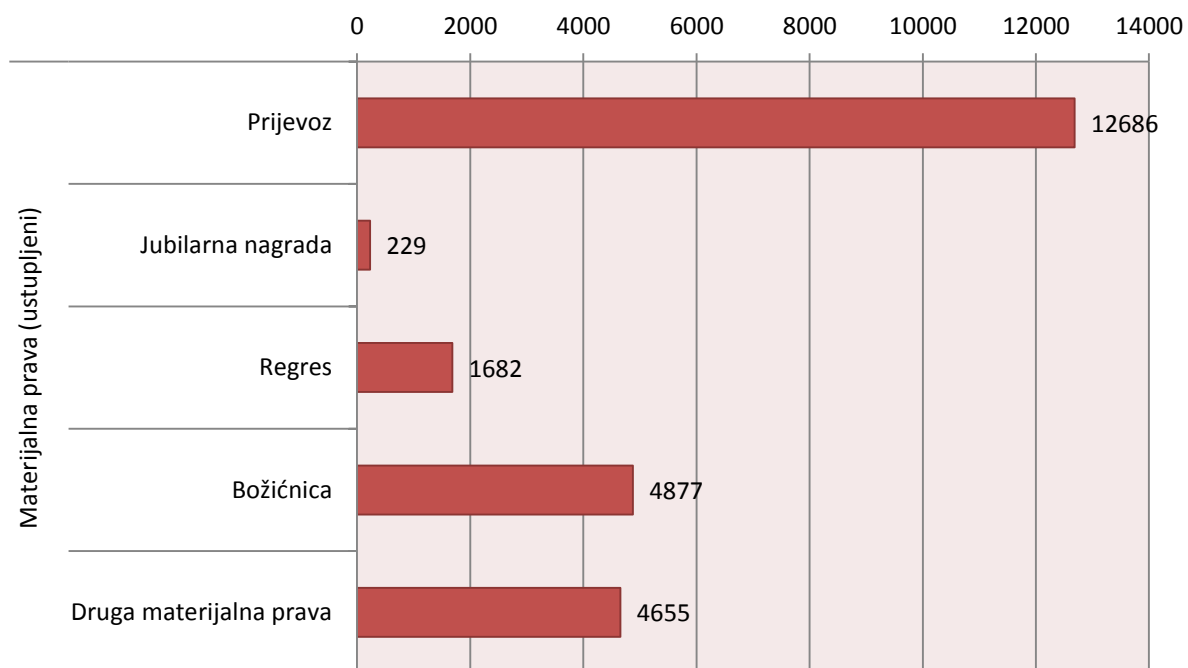
Grafički prikaz (Slika 14.)

Slika 14.

9. Materijalna prava radnika

Prema raspoloživim podacima radnicima se isplaćuju materijalna prava i to pravo na naknadu troškova prijevoza u najvećem opsegu, dok je razumljivo za očekivati da se jubilarna nagrada isplatila najmanjem broju radnika. (Slika 15.)

Slika 15.